

Dato: 20.01.2017

Vår ref: 17/01071-1 ka296

Deres ref:

Høringssvar - Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Den norske kirke ved Kirkerådet takker for muligheten til å kommentere høringsutkast til Rammeplan for barnehager.

Innledningsvis vil vi peke på at både gjeldende rammeplan og den nye planen er et viktig grunnlagsdokument og en ressurs for alle som bidrar til barns oppvekst i Norge. Vektlegging av barndommens egenverdi, barnets beste som grunnleggende hensyn og respekt for barnets opplevelsesverden er grunnleggende verdier for å ivareta barns rettigheter og utvikling.

Kirkerådet har følgende kommentarer til høringsutkastet:

1. Barnehagens verdigrunnlag

- 1.1 Gjeldende rammeplan gjengir formålsparagrafen i sin helhet. Dette oppleves som mer oversiktlig enn høringsutkastets gjengivelse som dels er en omtale, dels er sitat av formålet.
- 1.2 Høringsbrevet sier at formålsparagrafen fra 2010 er konkretisert ved at temaene *demokrati, mangfold, likeverd og bærekraftig utvikling, og helse* er tydeliggjort som en del av barnehagens verdigrunnlag. Dette er positive verdier, som dels overlapper og dels supplerer verdiene som beskrives i formålsparagrafens konkretiseringer av grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon *«slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, næstekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.»*. I lys av intensjonen om å gjøre den nye rammeplanen tydeligere, kortere og mer konsis, kan det vurderes om det er riktig at disse konkretiseringene skal stå i verdigrunnlaget. At hvert av de «nye» temaene deretter omtales i egne avsnitt, gir et inntrykk av at disse verdiene tillegges stor vekt i forhold til verdiene som er nedfelt i formålsparagrafen. Det kan være et alternativ å innarbeide noe av disse konkretiseringene tydeligere i kapittel 3 «Formål og innhold».
- 1.3 Gjeldende rammeplan har i kapittel 1.1 en tekst som reflekterer rundt formålsparagrafens verdier. Under begrepsparet «kristen og humanistisk» står følgende: *«Ved å synliggjøre religioner og livssyn i formålet, anerkjennes både at religioner og livssyn har en plass i det offentlige rom og at det er plass for en åndelig dimensjon i barnehagen. En slik plass må brukes som utgangspunkt for dialog, åndsfrihet og respekt for mangfold, ikke for å uttrykke religiøst eller verdimeessig hegemoni.»*. Dette kapitlet inneholder også viktige refleksjoner nederst på s. 12 om hjemmets ansvar for trosopplæring og at barnehagen må påse at barna ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen. Dette er ikke videreført i det nye forslaget. Kirkerådet mener at disse anliggende bør inkluderes i den nye rammeplanen.

2. Høringsbrevet peker på at høringsforslaget gir tydeligere føringer for barnehagens ansvar for å utvikle barns interesse og forståelse for et mangfoldig samfunn. Kirkerådet mener at livssynsmangfold og barns åndelige utvikling bør tydeliggjøres i verdigrunnlaget.

3. I omtalen av fagområdet «Etikk, religion og filosofi» på s. 15 pekes det på barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Gjeldende plan har i punkt 3.5 formuleringer som henviser til kristen tro og tradisjon, humanistiske verdier og det at Norge i dag er et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Kirkerådet mener at beskrivelsen av dette fagområdet i ny rammeplan usynliggjør den kulturtradisjonen som Norge er en del av.
4. Høringsbrevet peker på at planutkastet innebærer tydeligere føringer for barnehagens arbeid for å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser og mobbing. Kirkerådet slutter seg til denne intensjonen som har stor betydning for hvert enkelt barn og for fellesskapet. Alle som er i kontakt med barn har et medansvar for å bidra til trygghet og gode oppvekstvilkår.
5. Departementet ber høringsinstansene særlig vurdere hvorvidt
 - *forslaget til ny rammeplan fungerer som et tydeligere styringsdokument:*
Dokumentet er kortere enn gjeldende plan og har en oversiktlig struktur. Det er også tydelige formuleringer om hva barnehagen skal fremme/ hva barna skal møte av erfaringer og innhold på den ene siden, og hva personalet skal gjøre for å ivareta dette. Dokumentet fremstår som et styringsdokument.
 - *forslaget til ny rammeplan fungerer som et velegnet arbeidsdokument for barnehagepersonalet:*
Dokumentet legger et godt grunnlag for å legge til rette et godt og helhetlig utviklingsmiljø for barn i barnehagen. Det er også en god ressurs for barnehagens samarbeidspartnere.
 - *forslaget til ny rammeplan ivaretar barnehagens brede samfunnsmandat*
Kirkerådet mener at dette er godt beskrevet, og at dokumentet også er en ressurs for andre aktører som arbeider i møte med barn og foreldre.
 - *hvilke deler av rammeplanen som bør utdypes i veiledningsmaterieell*
Barnehagen er en omfattende og viktig arena for barns oppvekst, sosialisering og læring. Å realisere rammeplanens intensjoner krever kompetente medarbeidere og god pedagogisk ledelse i samvirke med barna og deres foreldre. Planen gir føringer for innhold og omfang på utdanningene for barnehagepersonell. Faglig trygge medarbeidere er nødvendig for å legge til rette for å støtte det enkelte barn i sin identitetsutvikling i en mangfoldig barnegruppe.
Etikk, religion, filosofi: Redsel for reaksjoner fra foreldre, samt manglende kunnskap og erfaring med tro og livssyn, kan skape «berøringsangst» hos barnehageansatte. Kompetanse gjennom utdanning, kurs og veiledningsmateriale vil være gode ressurser for å ivareta rammeplanens intensjoner på dette området.
6. Samarbeid: Kapittel 5 om samarbeid i gjeldende plan er ikke inkludert i planutkastet. Mange menigheter har samarbeidsavtaler med barnehagene om pedagogiske opplegg, f.eks knyttet til høytidene eller kirkehuset. Samarbeidet har vært forankret i punkt 5.7 i rammeplanen. Det er ønskelig å videreføre en tekst som positivt oppfordrer til samarbeid med aktører i nærmiljøet, til gjensidig berikelse.

Med vennlig hilsen

Jens-Petter Johnsen
direktør

Paul Erik Wirgenes
avdelingsdirektør